

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/147/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1317209195
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1317209195.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Silvie Walterovej a JUDr. Evy Mészárosovej v právnej veci žalobcu: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, Bratislava, Štefanovičova č. 4, zastúpený JUDr. Soňou Pohovejovou, advokátkou, Bratislava, Záhradnícka č. 37, proti žalovanému: Q. K. , narodený dňa XX.X.XXXX, trvale bytom T., P. č. XXXX/XX, zastúpený spoločnosťou KRAKOVSKÝ & PARTNERS s.r.o., IČO: 35 977 272, Bratislava, Záhradnícka č. 27, za ktorú koná JUDr. Martin Krakovský, o zaplatenie sumy X.XXX,XX € s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 23. februára 2018, č.k. 21 C 60/2017-87, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 23. februára 2018, č.k. 21 C 60/2017-87,
z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava III. rozsudkom zo dňa 23.2.2018, č.k. 21 C 60/2017-87, I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu X.XXX,XX € s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy X.XXX,XX € od 22.5.2016 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku; II. žalobcovi priznal voči žalovanému náhradu trov konania v plnej výške. Vychádzal zo žaloby doručenej súdu dňa 9.5.2017, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy X.XXX,XX € s príslušenstvom. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že s Geodetickým a kartografickým ústavom uzatvoril poisťnú zmluvu č. návrhu XXXXXXXXXXXX pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, poistenie súboru motorových vozidiel, s účinnosťou od 1.1.2012 na dobu neurčitú. Dňa 27.1.2015 došlo na S. ulici v T. k dopravnej nehode, pri ktorej žalovaný ako vodič motorového vozidla EČ: BL XXX IS nedal prednosť chodkyňi na prechode pre chodcov, následkom čoho došlo k nárazu vozidla do chodkyne G., pričom z miesta nehody odišiel na neznáme miesto. Splnomocnený zástupca poškodenej chodkyne ho vyzval na náhradu účelne vynaložených liečebných nákladov vo výške X.XXX,XX €. Dňa 27.1.2016 poukázal priamo poškodenej L. G. sumu XXX,XX € titulom náhrady účelne vynaložených nákladov a dňa XX.X.XXXX poukázal splnomocnenému zástupcovi poškodenej Advokátskej kancelárii JUDr. Jakub Mandelík, s.r.o., sumu X.XXX,XX € titulom náhrady straty na zárobku počas PN. Nakoľko žalovaný neohlásil dopravnú nehodu podľa § 66 od. 2 písm. a/ zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vznikol mu voči nemu nárok na náhradu poistného plnenia, ktoré za neho zaplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla v zmysle § 12 ods. 2 písm. f/ zákona č. 381/2001 Z.z. Ďalej uviedol, že vyzval žalovaného výzvou zo dňa 8.2.2016 na náhradu poistného plnenia v sume 272,42 € do 15 dní od doručenia výzvy, ktorá mu bola doručená dňa 12.2.2016 a výzvou zo dňa 2.5.2016 ho vyzval na zaplatenie sumy X.XXX,XX € do 15 dní od doručenia výzvy, ktorá mu bola doručená 6.5.2016, avšak bezvýsledne.

2. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, listinnými dôkazmi založenými v spise, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav veci. Poisťná zmluva č. XXXXXXXXXXXX dňa X.XX.XXXX bola uzavretá medzi žalobcom ako poisťovateľom a Geodetickým a

kartografickým ústavom ako poisťníkom, ktorej predmetom bolo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla so začiatkom poistenia 1.1.2012 na neurčito, pričom prílohou zmluvy bol súbor motorových vozidiel, na ktoré sa poisťná zmluva vzťahovala; medzi inými aj na motorové vozidlo R. EČ: BL XXX IS. Z Relácie dopravnej polície Policajného zboru o priebehu dopravnej nehody vyplýva, že dňa XX.X.XXXX došlo v T. na S. ulici k dopravnej nehode tak, že neznámy vodič jazdil na neznámom motorovom vozidle neznámeho EČ po S. ulici smerom do mesta v ľavom jazdnom pruhu a neďaleko Obchodného centra A. nedal prednosť chodkyňi L. G., narodennej dňa XX.X.XXXX, ktorá prechádzala po riadne vyznačenom priechode pre chodcov, následkom čoho došlo k nárazu vozidla do chodkyne. Neznámy vodič z miesta dopravnej nehody odišiel na neznáme miesto. Chodkyňa utrpela v dôsledku dopravnej nehody ťažkú ujmu na zdraví a bola prevezená RZP do NsP Ružinov. Subjektom dopravnej nehody bol Geodetický a kartografický ústav, Bratislava, Chlumeckého ulica. Priamym účastníkom nehody bol žalovaný ako vodič v zmysle § 2 ods. 2 písm. u/ zákona č. 8/2009 Z.z., ktorý porušil povinnosti vodiča nedanie prednosti chodcovi, ktorý vstúpil na vozovku a prechádzal cez priechod pre chodcov podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 8/2009 Z.z. Žalovaný nehodu spôsobil vozidlom R. J. EČ: BL XXX IS čierna metalíza. Výzvou zo dňa 2.12.2015 vyzvala poškodená L. G. prostredníctvom svojho právneho zástupcu, spoločnosť JUDr. Jakub Mandelík, s.r.o., v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z., § 449 Občianskeho zákonníka, na náhradu účelne vynaložených liečebných nákladov vo výške X.XXX,XX €, ktoré vynaložila v dôsledku dopravnej nehody dňa 27.1.2015 spôsobenej jej vodičom - žalovaným, v dôsledku čoho utrpela závažné poranenia. Podľa správy zo Slovenskej kancelárie poisťovateľov bolo motorové vozidlo, ktorým bola škoda poškodenej spôsobená, poistené v čase dopravnej nehody u žalobcu. Listom zo dňa 28.1.2016 oznámil žalobca právnomu zástupcovi poškodenej L. G., že dňa XX.X.XXXX bolo ukončené šetrenie poisťnej udalosti a podľa § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka na základe predložených dokladov poukázali poškodenej sumu 272,42 €, k nemu bol pripojený trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava II. zo dňa 19.10.2015 a potvrdenie o poisťovateľovi osobného motorového vozidla zn. R. J. EČ: BL XXX IS. Podľa potvrdenia o dočasnej PN poškodenej L. G., táto bola práceneschopná od XX.X.XXXX, rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka P. zo dňa 6.3.2015, č. XXX B bol poškodenej priznaný nárok na nemocenské pri dočasnej PN vzniknutej dňa XX.X.XXXX za predpokladu, že dočasná PN trvá viac ako 10 kalendárnych dní za obdobie od 6.2.2015 do zániku nároku na nemocenské vo výške X,XXXXXXXXX €/deň. Z potvrdenia o strate na zárobku počas PN súd zistil, že poškodenej bol priznaný pravdepodobný denný vymeriavací základ XX,XXX € a z potvrdenia Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, že jej bolo vyplácané nemocenské od 6.2.2015 do 21.1.2016 v celkovej výške X.XXX,XX €. Listom zo dňa 19.4.2016 oznámil žalobca právnomu zástupcovi poškodenej L. G. poukázanie poisťného plnenia v zmysle § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka ako stratu zárobku počas PN pri dennom vymeriavacom základe určenom Sociálnou poisťovňou v celkovej sume X.XXX,XX € (XX,XXXX €) ako denný vymeriavací základ. Podľa návrhu likvidátora žalobcu, číslo poisťnej udalosti XXXXXXXXXXXX, bol navrhnutý regres voči žalovanému vo výške náhrady škody 100 % v sume XXX,XX € a sume X.XXX,XX € z dôvodu porušenia § 12 ods. 2 písm. f/ zákona č. 381/2001 Z.z. Výzvou zo dňa 8.2.2016, ktorá bola žalovanému doručená dňa 12.2.2016, žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie náhrady poisťného plnenia v sume 272,42 € do 15 dní od doručenia výzvy v zmysle § 12 ods. 2 písm. f/ zákona č. 381/2001 Z.z. z dôvodu spôsobenej škody prevádzkou motorového vozidla EČ: BL XXX IS pre porušenie povinnosti žalovaným ohlásiť dopravnú nehodu podľa osobitného predpisu, ktorá je poisťnou udalosťou (neprivolanie polície). Žalobca výzvou zo dňa 2.5.2016, doručenou žalovanému dňa 6.5.2016, vyzval žalovaného na zaplatenie náhrady poisťného plnenia v sume X.XXX,XX € z tožných dôvodov ako vo výzve zo dňa 8.2.2016, do 15 dní od doručenia výzvy.

3.1. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 2 písm. d/ až i/, § 4 ods. 1, § 12 ods. 2 písm. f/ zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 66 ods. 2 písm. a/ zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., a dôvodil dôvodnosťou žaloby, keď dospel k záveru, že žalovaný je pasívne vecne legitimovaný v danom spore. Uviedol, že žalovaný ako vodič osobného motorového vozidla R. J. EČ: BL XXX IS spôsobil dňa XX.X.XXXX dopravnú nehodu v T. na S. ulici tým, že nedal prednosť chodkyňi L. G., narodennej dňa XX.X.XXXX, na priechode pre chodcov, následkom čoho došlo k nárazu vozidla do tejto chodkyne, čím jej bola spôsobená ujma na zdraví. Žalovaný z miesta dopravnej nehody ušiel na neznáme miesto. V čase nehody mal Geodetický a kartografický ústav, Bratislava, Chlumeckého ulica, so žalobcom uzavretú poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa X.XX.XXXX pre

poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Výzvou na plnenie zo dňa 2.12.2015 si poškodená L. G. prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnila u žalobcu nárok na náhradu účelne vynaložených liečebných nákladov, ktoré vynaložila v súvislosti so závažnými poraneniami utrpenými v dôsledku predmetnej dopravnej nehody v celkovej výške X.XXX,XX €. Žalobca dňa 27.1.2016 poukázal poškodenej L. G. poistné plnenie vo výške XXX,XX € a dňa XX.X.XXXX jej poukázal poistné plnenie za stratu na zárobku počas PN vo výške X.XXX,XX €, čo mal preukázané z výpisu z databázy žalobcu o poskytnutom poistnom plnení a z oznámení výplat poistného plnenia žalobcom poškodenej. Konštatoval, že predmetom tohto konania je regresný nárok žalobcu podľa § 12 ods. 2 písm. f/ zákona č. 381/2001 Z.z. vo výške X.XXX,XX € s príslušenstvom voči žalovanému ako poistenému, ktorý nebol v čase dopravnej nehody poistníkom, a ktorý porušil ako vodič vozidla povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu policajtovi, titulom náhrady poistného plnenia vyplateného poškodenej L. G. z dôvodu škody spôsobenej jej prevádzkou motorového vozidla EČ: BL XXX IS, ktoré viedol žalovaný. Medzi sporovými stranami bola sporná výlučne otázka pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, ktorý ju namietal. Prvoinštančný súd poukázal na ustanovenie § 60 C.s.p., podľa ktorého sú stranami žalobca a žalovaný. Kto je stranou sporu v konaní pred súdom vymedzuje právo procesné. Od podmienok, za ktorých sa niekto stáva sporovou stranou, je potrebné rozlišovať tzv. vecnú legitímáciu, ktorou sa rozumie stav vyplývajúci výlučne z hmotného práva, podľa ktorého sporová strana je subjektom práva (povinností), ktoré je predmetom konania. V dvojstranných právnych vzťahoch (sporových konaniach) ide o vecnú legitímáciu aktívnu - na strane žalobcu a pasívnu legitímáciu - na strane žalovaného. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že niekto, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotného oprávnenia, jej nositeľom nie je, resp. nepreukáže súdu v konaní, že je nositeľom hmotného oprávnenia, ktoré je predmetom konkrétneho súdneho sporu. Nedostatok pasívnej vecnej legitímácie znamená, že niekto, o kom sa tvrdí, že je nositeľom hmotnej povinnosti, jej nositeľom nie je, resp. žalobca nepreukáže súdu v konaní, že nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, ktorá je predmetom súdneho sporu, je označený žalovaný. Postihové právo podľa § 12 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. smeruje proti osobe, na ktorú sa povinné zmluvné poistenie vzťahuje, t.j. aj na vodiča motorového vozidla, ktorá osoba môže byť odlišná od prevádzateľa (poistníka). Uvedený zákon jasne v ustanovení § 2 definuje, kto je poisťovateľ, poistník, poistený a poškodený. Poisťovateľom na účely citovaného zákona je poisťovňa; poistníkom je ten, kto uzavrel s poisťovňou zmluvu o poistení zodpovednosti, t.j. poistnú zmluvu; poisteným je ten, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti a poškodeným je ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona. Je nepochybné, že v prejednávanej veci je poisťovateľom žalovaný; poistníkom Geografický a kartografický ústav; poškodeným je L. G. a poisteným je žalovaný ako vodič motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda na zdraví poškodenej, na ktorého sa vzťahuje poistenie zodpovednosti podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. Regresný nárok poisťovne voči poistenému, ktorý nie je poistníkom podľa § 12 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z., má charakter osobitného, originárneho nároku, pričom sa nejedná o nárok na náhradu škody ani o zákonnú cessiu tohto nároku poškodeného, ale o osobitný postihový nárok poisťovateľa (podobne i v § 12 ods. 1 citovaného zákona). Osobou bez poistenia zodpovednosti nie je osoba, ktorá nesplní povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu podľa § 3 zákona č. 381/2001 Z.z., ale osoba, ktorá zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla, pri ktorom nebola taká zmluva uzavretá. Poisťovňa má preto podľa § 12 ods. 2 právo regresného nároku (postihu) voči každému, kto zodpovedá za spôsobenú škodu a za koho plnila. Bolo by proti zmyslu daného zákona, keby postih nebol možný proti osobe, ktorá zodpovedá za škodu na základe zavinenia a právo postihu poisťovní vznikne v momente, kedy bolo skutočne poskytnuté plnenie poškodenému. Súd prvej inštancie ďalej dôvodil, že v konaní nebolo sporné, že dňa XX.X.XXXX došlo k vzniku poistnej udalosti, kedy v dôsledku zavinenia žalovaného ako vodiča došlo prevádzkou motorového vozidla R. J., EČ: BL XXX IS, na ktoré bola so žalobcom uzavretá poistná zmluva s iným subjektom, k poškodeniu zdravia poškodenej L. G.. Žalobca poskytol poškodenej poistné plnenie vo výške X.XXX,XX €. Je nepochybné, že žalovaný ako vodič motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená, po poistnej udalosti (dopravnej nehode) odišiel z miesta nehody bez toho, žeby nehodu nahlásil policajtovi, čím nepochybne porušil svoju povinnosť podľa § 66 ods. 2 písm. a/ zákona č. 8/2009 Z.z. a toto porušenie povinnosti žalovaným zakladá, s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, žalobcovi právo uplatňovať si v zmysle § 12 ods. 2 písm. f/ zákona č. 381/2001 Z.z. od žalovaného ako poisteného, ktorý nie je poistníkom žalobcu, regresnú náhradu, ktorú žalobca zaplatil poškodenej titulom poistného plnenia z dôvodu škody spôsobenej žalovaným prevádzkou motorového vozidla v prípade, ak porušil povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu, ktorá je poistnou udalosťou podľa osobitného predpisu.

3.2. Žalovanému uložil aj sankciu v dôsledku nesplnenia povinnosti riadne a včas v podobe úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy odo dňa nasledujúceho, dokedy mal žalovaný v zmysle výzvy žalobcu zo dňa 2.5.2016, ktorá mu bola doručená dňa 6.5.2016, predmetnú sumu uhradiť.

3.3. Výrok o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami § 255 ods. 2, § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému náhradu trov konania v plnej výške (100 %) s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník po právoplatnosti rozsudku.

4. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p. (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Vytkol súdu prvej inštancie, že nesprávne vyhodnotil jeho pasívnu vecnú legitímáciu, čím dospel k nesprávne právnemu posúdeniu veci. Uviedol, že nespĺňa podmienku subjektu uvedeného v ustanovení § 12 ods. 2 písm. f/ zákona č. 381/2001 Z.z., pretože nie je poisteným, nie je poisníkom. Poukázal na poisťnú zmluvu zo dňa 7.11.2011, v ktorej nikde nefiguruje jeho meno ako poisteného alebo poisníka. Odvolaciemu súdu preto navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie; žiadal trovy odvolacieho konania.

5. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril, odvolanie nepodal.

6. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 379, § 380 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016), ďalej len C.s.p.], túto prejednal bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

7. Žalovaný svoje odvolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci, keď súd prvej inštancie nesprávne aplikoval ustanovenie § 12 ods. 2 písm. f/ zákona č. 381/2001 Z.z., pretože nespĺňa podmienku subjektu uvedeného v tomto ustanovení zákona, a to že nie je poisteným. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.) je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil na správne zistený skutkový stav nesprávny právny predpis, alebo aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil, príp. ho na zistený skutkový stav inak nesprávne aplikoval, alebo ak z dostatočne preukázaných skutočností vyvodil nesprávne právne závery.

8. V prejednávanej veci sa žalobca domáha od žalovaného zaplata sumy X.XXX,XX € s príslušenstvom titulom tzv. regresnej náhrady (postihový nárok), t.j. náhrady toho, čo zaplatil poškodenej L. G. na účelne vynaložených liečebných nákladoch, ktoré si uplatnila u žalobcu z dôvodu, že žalovaný dňa XX.X.XXXX spôsobil dopravnú nehodu osobným motorovým vozidlo EČ: BL XXX IS, pri ktorej došlo k poškodeniu zdravia uvedenej poškodenej, pričom žalovaný z miesta dopravnej nehody odišiel. V zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. môže poisťovateľ, t.j. žalobca, uplatniť svoj postihový nárok jednak proti poisníkovovi (§ 12 ods. 1), a jednak aj proti poistenému, ktorý nie je poisníkom (§ 12 ods. 2). Poisníkom je spravidla prevádzateľ motorového vozidla (prevažne jeho vlastník), ktorý za škodu zodpovedá podľa § 427 Občianskeho zákonníka; poisteným je vodič, ak ide o osobu odlišnú od prevádzateľa, a súčasne nejde o zamestnanca prevádzateľa, ktorý za škodu zodpovedá podľa § 420 Občianskeho zákonníka.

9.1. Podľa § 12 ods. 2 písm. f/ zákona č. 381/2001 Z.z., účinného v čase dopravnej nehody (27.1.2015 a v nezmenenom znení doteraz), má poisťovateľ proti poistenému, ktorý nie je poisníkom, nárok na náhradu poisťného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak porušil povinnosť ohlásiť dopravnú nehodu podľa osobitného predpisu [§ 51 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov (o premávke na pozemných komunikáciách)], ktorá je poisťnou udalosťou

9.2. Podľa § 2 písm. f/ citovaného zákona poisteným je ten, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti.

9.3. Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve.

10. Súd prvej inštancie v danej veci rozhodol predčasne, pretože nemal dostatočne preukázané všetky skutočnosti, z dôvodu ktorého vyvodil nesprávne právne závery. Nezaoberal sa náležite námietkou

žalovaného o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie, iba skonštatoval, že poisteným je žalovaný, ktorý ako vodič motorového vozidla EČ: BL XXX IS spôsobil dňa XX.X.XXXX dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k poškodeniu zdravia poškodenej L. G., pričom z miesta nehody ušiel a dopravnú nehodu neohlásil; že poisťníkom je Geodetický a kartografický ústav, ktorý uzavrel so žalobcom ako poisťovateľom dňa 7.11.2011 poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a že regresný nárok poisťovne voči poistenému, ktorý nie je poisťníkom podľa § 12 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. má charakter osobitného, originárneho nároku, pričom ide o osobitný postihový nárok poisťovateľa. Podľa citovaného ustanovenia § 4 ods. 1 v spojení s § 2 písm. f/ zákona č. 381/2001 Z.z. je treba za poistenú považovať každú osobu za predpokladu, že je daná jej zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pričom nie je rozhodujúce, či ide o zodpovednosť objektívnu alebo na základe zavinenia. V danom prípade ale nebolo doteraz preukázané, na základe akej skutočnosti žalovaný viedol dané motorové vozidlo, či ako zamestnanec poisťníka pri plnení pracovných povinností, či mal predmetné motorové vozidlo od poisťníka prenajaté, kedy, na akú dobu, či ho odcudzil a podobne. Ak by bol žalovaný zamestnancom poisťníka, a auto by používal v danom mieste a čase na plnenie pracovných povinností, nebolo by možné aplikovať ustanovenie § 12 ods. 2 písm. f/ zákona č. 381/2001 Z.z., nakoľko v takom prípade by prichádzala do úvahy zodpovednosť žalovaného podľa ustanovení Zákonníka práce, nie vo vzťahu k žalobcovi, ale vo vzťahu k jeho zamestnávateľovi (poisťníkovi); v tejto súvislosti potom by bola namiesto obrana žalovaného o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácii. Odvolací súd dáva do pozornosti prvoinštančnému súdu, že žalobca žalobu podal na súd už za účinnosti Civilného sporového poriadku (dňa 9.5.2017), ktorý zakotvuje zásadu kontradiktórnosti, t.j. prioritizuje sa procesná aktivita sporových strán, ktoré sú zásadne povinné tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazné prostriedky na preukázanie svojich tvrdení. Nová právna úprava v ustanovení § 150 C.s.p. zakotvuje tzv. povinnosť tvrdenia, teda procesnú povinnosť, ktorej nesplnenie je sankcionované procesnými prostriedkami, predovšetkým vo forme rýchlej straty sporu (§ 150 C.s.p.). Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Táto povinnosť tvrdenia sa vzťahuje na skutkové okolnosti súvisiace s procesným útokom alebo procesnou obranou strany sporu a je koncepčným predpokladom tzv. sudcovskej koncentrácie civilného sporového konania (§ 153 C.s.p.). Z uvedeného vyplýva, že žalobca má povinnosť tvrdenia a aj dôkaznú povinnosť ohľadne pasívne vecnej legitímácie žalovaného. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že žalobca síce predložil poisťnú zmluvu uzavretú medzi ním a poisťníkom/platiteľom Geodetickým a kartografickým ústavom, IČO: 17 316 219, Bratislava, Chlumeckého č. 4, zo dňa 7.11.2011, č. XXXXXXXXXXXX, na poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pre poistenie súboru motorových vozidiel (č.l. 8 spisu), ktoré však nie sú v tejto zmluve špecifikované, netvoria ani prílohu tejto zmluvy, takže nie je ani zrejme, či na motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda dňa XX.X.XXXX, bolo uzavreté v roku 2015 poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, keď žalobca k tejto zmluve predložil len prílohu k avízu č. XXXX-XXXXXX na úhradu poisťného - vyúčtovanie zmien spracovaných ku dňu 5.12.2016 k predmetnej poisťnej zmluve, na ktorej sa pod poradovým číslom 22. nachádza motorové vozidlo zn. R. J., EČ: BL XXX IS.

11. Odvolací súd dodáva, že mu je známy rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.8.2010, sp.zn. 4 Cdo 54/2009, uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 32/2014, v ktorom vyslovil právny názor, že v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov treba za poistenú považovať každú osobu za predpokladu, že je daná jej zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla; nie je pritom rozhodujúce, či ide o zodpovednosť objektívnu alebo na základe zavinenia; ustanovenie § 12 ods. 2 uvedeného zákona treba interpretovať tak, že poisťovňa má nárok na náhradu poisťného plnenia nielen proti poisťníkovi, ale aj proti vodičovi motorového vozidla, ktorý za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá na základe zavinenia. Toto rozhodnutie však nemožno aplikovať v danej veci (bez doplnenia dokazovania) a pri rozhodnutí z neho vychádzať, pretože tak ako je uvedené v bode 10. odôvodnenia tohto rozhodnutia nie je zrejme, či žalovaný, tak ako namietal v konaní pred súdom prvej inštancie i v odvolaní, spĺňa podmienku subjektu uvedeného v ustanovení § 12 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z., t.j. či je poisteným, ktorý nie je v tomto prípade poisťníkom.

12. Nebolo možné sa preto stotožniť s právnym záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný je v konaní pasívne vecne legitímovaný, z dôvodu ktorého mu vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu podľa ustanovenia § 12 ods. 2 zákona písm. f/ zákona č. 381/2001 Z.z. Odvolací súd poukazuje

na skutočnosť, že vecná legitímácia vyjadruje stav vyplývajúci z hmotného práva, ktorý v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie strany sporu v hmotnoprávnom vzťahu. Sporová strana, ktorá je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo oprávnenia, má aktívnu vecnú legitímáciu a strana sporu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, má pasívnu vecnú legitímáciu. Súd môže žalobe vyhovieť len vtedy, ak žalobca žaluje tú osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti a ak túto skutočnosť nepreukáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie. O nedostatok vecnej legitímácie na strane žalovaného pritom vo všeobecnosti ide v tom prípade, ak niekto, o kom žalobca v žalobe tvrdí, že je výlučným nositeľom hmotnoprávnej povinnosti alebo oprávnenia o ktoré v konaní ide, týmto nositeľom nie je, prípadne nie je nositeľom výlučným. O takomto nedostatku žaloby, vedúcej v konečnom dôsledku k jej zamietnutiu, resp. o spôsobe odstránenia tohto nedostatku, neposkytuje súd ani poučenie v zmysle § 160 ods. 1 C.s.p. predovšetkým z dôvodu, že poučovacia povinnosť súdu je obmedzená na poučenie strán sporu len o ich procesných právach a povinnostiach, pričom so žiadnych ustanovení Civilného sporového poriadku nemožno vyvodíť povinnosť súdu poučiť žalobcu o tom, že žalovaný označený v žalobe nie je v spore pasívne legitimovaný, pretože by to už nebolo poučenie o procesných právach a povinnostiach, ale už poučením hmotnoprávnym, ktoré nie je oprávnený, ani povinný, súd poskytnúť (R 38/94).

13. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. c/ C.s.p. v spojení s § 391 ods. 1 C.s.p.). Povinnosťou súdu prvej inštancie za aktívnej účasti strán sporu, bude opätovne posúdiť pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného s prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti, rozhodnúť v súlade s ustanovením § 215 ods. 1, 2 C.s.p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodí záver, ktorý je nutné správne a dostatočne odôvodniť v súlade s vyššie uvedenými požiadavkami, vyplývajúcimi z ustanovenia § 220 ods. 2 C.s.p.

14. V novom rozhodnutí rozhodne opätovne o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie vrátane trov konania vzniknutých stranám v konaní pred odvolacím súdom (§ 396 ods. 1, ods. 3, § 255 a nasl. C.s.p.).

15. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
 - b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
 - c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
- (2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

- (1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.
- (2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

- (1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.
- (2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
 - a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

- (1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.
- (2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

- (1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.
- (2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).